

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003654

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лізун Валентин Вікторович

2. Valentyn V. Lizun

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0000-9253-9123

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України

Дата захисту: 24-08-2026

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15773

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10

Тема дисертації:

1. Протидія корупції в Україні в контексті вимог Європейського Союзу
2. Counteracting corruption in Ukraine within the framework of European Union requirements.

Реферат/анотація:

1. У дисертації проведено комплексне дослідження корупції як складного соціально-правового явища, сутність якого полягає у зловживанні публічними службовцями наданою їм владою або законом задля задоволення власного інтересу чи інтересів третіх осіб. Встановлено, що корупція є історично невід'ємним атрибутом будь-якої публічної влади, притаманним усім державам світу незалежно від рівня їхнього розвитку, а тому стратегічною метою державної антикорупційної політики має бути не утопічне повне викорінення явища, а системна мінімізація його впливу на ключові суспільні, економічні та правові процеси. Доведено, що корупція є стійкою до протидії, а її масштаби безпосередньо корелюють із рівнем ВВП країни та якістю функціонування її державних інститутів, що вимагає від держави підбору контекстуальних інструментів боротьби, які б враховували конкретні соціально-економічні та політичні передумови в державі. Констатовано, що в країнах із низьким рівнем доходу, до яких відноситься Україна, корупція часто стає «злочином розрахунку», де за умов високої вигоди та низьких шансів на покарання посадовці свідомо йдуть на порушення закону. Виявлено та систематизовано передумови виникнення корупції, які поділено на

«зовнішні» умови, що стосуються недосконалості державного апарату та правової зарегульованості, «внутрішні» фактори, що відображають морально-психологічний стан суспільства, та «індивідуальні» мотиви особи. Встановлено, що для України ключовими детермінантами корупції виступають низький рівень доходів населення, панування олігархічних груп у політичному житті, декларативність прав і свобод та «спадщина» радянського минулого у вигляді толерантного ставлення суспільства до корупційних практик. Доведено, що надмірна правова зарегульованість та бюрократія у відносинах між громадянином і державою створюють монополію посадових осіб на прийняття рішень, що стає каталізатором для надання неправомірної вигоди задля гарантованої реалізації законних інтересів. Проаналізовано роль незалежних медіа як «сторожового пса демократії», відсутність яких або тиск на які створює сприятливе середовище для прихованих корупційних схем. Проведено аналіз еволюції антикорупційної політики України та запропоновано її авторську періодизацію, що включає три основні етапи. Перший етап (1991-2013) визначено як декларативно-фрагментарний, оскільки він характеризувався формальним ухваленням законодавства без створення незалежних інституцій та відсутністю політичної волі до реальних змін, що підтверджувалося низькими показниками виконання рекомендацій GRECO. Другий етап (2014-2020) охарактеризовано як інституційно-революційний, що ознаменувався розбудовою спеціалізованої антикорупційної інфраструктури під тиском громадянського суспільства та міжнародних партнерів як умови виконання Плану дій з візової лібералізації. Сучасний етап (з 2021 року) визначено як стратегічно-імплементаційний, де основний фокус змістився на комплексне стратегічне планування та інтенсивне правозастосування в умовах викликів повномасштабної війни, коли протидія корупції набула виміру державної безпеки. Виокремлено та проаналізовано удосконалену трирівневу модель суб'єктів запобігання корупції в Україні, де перший рівень становить «ядро антикорупційної інфраструктури» – спеціалізовані органи (НАЗК, НАБУ, САП, ВАКС), що забезпечують повний цикл від превенції до правосуддя. Другий рівень охоплює органи загальної компетенції (Верховна Рада, Кабінет Міністрів, Президент), які виконують амбівалентну роль архітекторів реформ та одночасно джерел політичних ризиків через спроби втручання в діяльність спеціалізованих інституцій. Третій рівень складають неурядові актори (громадські організації, журналісти-розслідувачі та міжнародні партнери), які визначені як системоутворюючий фактор стабільності, що діє як зовнішній корекційний механізм реформ. Встановлено існування «синергетичного ефекту взаємодії», згідно з яким результативність державних антикорупційних органів прямо залежить від активності інститутів громадянського суспільства та механізмів міжнародної кондиційності. Ключові слова: корупція, корупційні ризики, протидія та запобігання корупції, антикорупційна політика, Антикорупційна програма, антикорупційна діяльність, посадова особа, адміністративна процедура, публічне адміністрування, європейські стандарти, децентралізація, міжнародний досвід, гармонізація стандартів та законодавства, доброчесність, судова система та правосуддя.

2. The dissertation conducts a comprehensive study of corruption as a complex socio-legal phenomenon, the essence of which lies in the abuse by public officials of the power granted to them by the state or by law for the purpose of satisfying their own interests or those of third parties. It has been established that corruption is a historically inseparable attribute of any public authority, inherent in all states of the world regardless of their level of development; therefore, the strategic goal of state anti-corruption policy should not be the utopian complete eradication of the phenomenon, but the systematic minimization of its impact on key social, economic and legal processes. It has been demonstrated that corruption is resistant to countermeasures, and its scale correlates directly with a country's GDP level and the quality of its state institutions' functioning, which requires the state to select contextual anti-corruption tools that take into account the specific socio-economic and political conditions within the country. It has been established that in low-income countries, to which Ukraine belongs, corruption often becomes a 'crime of calculation', where, given high rewards and low chances of punishment, officials consciously choose to break the law. The preconditions for the emergence of corruption have been identified and systematized, divided into 'external' conditions relating to the imperfections of the state apparatus and excessive regulation, 'internal' factors reflecting the moral and psychological state of society, and 'individual' motives of the person. It has been established that the key determinants of corruption in Ukraine are low levels of household income, the dominance of oligarchic groups in political life, the declarative nature of rights and freedoms, and the

'legacy' of the Soviet past in the form of society's tolerant attitude towards corrupt practices. It has been demonstrated that excessive legal regulation and bureaucracy in relations between the citizen and the state create a monopoly of decision-making among officials, which acts as a catalyst for the provision of undue advantages to ensure the realization of legitimate interests. The role of independent media as the 'watchdog of democracy' is analyzed; their absence or the exertion of pressure upon them creates a favorable environment for covert corruption schemes. An analysis of the evolution of Ukraine's anti-corruption policy is conducted, and the author's periodization of it is proposed, comprising three main stages. The first stage (1991–2013) is defined as declarative and fragmentary, as it was characterized by the formal adoption of legislation without the creation of independent institutions and a lack of political will for real change, as evidenced by low compliance rates with GRECO recommendations. The second stage (2014–2020) is characterized as institutionally revolutionary, marked by the development of a specialized anti-corruption infrastructure under pressure from civil society and international partners as a condition for implementing the Visa Liberalization Action Plan. The current phase (since 2021) is defined as strategic-implementation, where the main focus has shifted to comprehensive strategic planning and intensive law enforcement amid the challenges of full-scale war, when the fight against corruption has taken on a national security dimension. An improved three-tier model of anti-corruption actors in Ukraine has been identified and analyzed, where the first tier constitutes the 'core of the anti-corruption infrastructure' – specialized bodies (NACP, NABU, SAPO, HACC) that ensure a full cycle from prevention to justice. The second level comprises bodies of general competence (the Verkhovna Rada, the Cabinet of Ministers, the President), which play an ambivalent role as architects of reform and, at the same time, sources of political risk through attempts to interfere in the activities of specialized institutions. The third level comprises non-governmental actors (civil society organizations, investigative journalists and international partners), which are identified as a system-forming factor of stability, acting as an external corrective mechanism for reforms. The existence of a 'synergistic interaction effect' has been established, according to which the effectiveness of state anti-corruption bodies directly depends on the activity of civil society institutions and mechanisms of international conditionality. Keywords: corruption, corruption risks, combating and preventing corruption, anti-corruption policy, anti-corruption programme, anti-corruption activities, public official, administrative procedure, public administration, European standards, decentralization, international experience, harmonization of standards and legislation, integrity, judicial system and justice.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Lizun Valentyn. Adapting European Anti-Corruption Strategies: Israel's Experience and Opportunities for Ukraine. Адаптація європейських антикорупційних стратегій: досвід Ізраїлю та можливості для України. DOI: 10.21564/2225-6555.2024.2(26).317908 Теорія і практика правознавства : електронний фаховий журнал / відп. ред. Д. В. Лученко. – Харків : Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2024. – Вип. 2 (26). – 202 с. ISSN 2225-6555 (Online).
- Корупція в країнах, що розвиваються: пер Валентин Лізун. Педумови виникнення. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17749231> Український політико-правовий дискурс, 17 (2025). ISSN: 3041-2110 online

- Лізун Валентин. Інструменти моніторингу та оцінки виконання Україною вимог антикорупційної політики Європейського Союзу. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство», № 02, 2026, частина 3. ISSN: 2788-6018 (online).
- Лізун. В. Передумови виникнення корупції як явища у країнах, що розвиваються Наукове видання «Area Nauki», Fundacja „Ośrodek Rozwoju Kompetencji Akademickich”, 20-023 Lublin, ul. Fryderyka Chopina 41/2, tel: +48 515 676 500 KRS 0000651857 NIP 7123325074 Regon 366073308 Nakład: papier – 100 egz., na CD-ROM – 100 egz. DRUK: DMK Studio s.j Aleksandra Świętochowskiego 38, 20-467 Lublin, Polska. ISSN 2544-1035
- Валентин Лізун. Конфлікт інтересів у контексті запобігання корупції: сутність та механізм врегулювання Наукове видання «Area Nauki», Fundacja „Ośrodek Rozwoju Kompetencji Akademickich”, 20-023 Lublin, ul. Fryderyka Chopina 41/2, tel: +48 515 676 500 KRS 0000651857 NIP 7123325074 Regon 366073308 Nakład: papier – 100 egz., na CD-ROM – 100 egz. DRUK: DMK Studio s.j Aleksandra Świętochowskiego 38, 20-467 Lublin, Polska. ISSN 2544-1035
- Лізун В. Огляд основних передумов виникнення корупції як явища в державах, що розвиваються Актуальні питання реформування правової системи: зб. матеріалів XIX Міжнар. наук.-практ. конф., Луцьк, 22-23 жовтня 2022 р. / Уклад. Джурак Л. М. – Луцьк: «Завжди Поруч», 2022. – 156 с., ISBN 978-966-97938-8-1
- Лізун В. Передумови виникнення корупції в Україні (на основі аналізу досвіду країн, що розвиваються) Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів IX Міжнар. наук.- практ. конф. (Луцьк, 9 груд. 2022 р.) / уклад. Л. М. Джурак. – Луцьк : Вежа-Друк, 2022. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM), ISBN 978-966-940-444-2
- Лізун В. Декларування майна та доходів в Україні як інструмент боротьби з корупцією Актуальні питання реформування правової системи: зб. матеріалів XX Міжнар. наук.- практ. конф., Луцьк, 15-16 вересня 2023 р. / Уклад. Джурак Л. М. – Луцьк: «Завжди Поруч», 2023. – 176 с., ISBN 978-617-95329-4-8
- Лізун В. Звітування політичних партій в Україні: загальний огляд та законодавчі новели Проблеми забезпечення прав і свобод людини : зб. матеріалів X Міжнар. наук.- практ. конф. (Луцьк, 8 груд. 2023 р.) / уклад. Л. М. Джурак. – Луцьк : Вежа-Друк, 2023. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM), ISBN 978-966-940-531-9
- Лізун В. Феномен конфлікту інтересів у контексті запобігання корупції Ukraine Innovate: сучасні моделі для відновлення: збірник тез доповідей V Міжнародної мультидисциплінарної науково-практичної конференції (Луцьк, 25 жовтня 2023 р.) / За заг. ред. Павліхи Н.В.– Луцьк : Вежа-Друк, 2023. – 211 с., ISBN 978-966-940-513-5
- Лізун В. Державна антикорупційна програма: загальний огляд та оцінка перспектив у контексті протидії корупції в Україні Правове життя: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : зб. тез наук. доп. XVIII Міжнар. наук.- практ. конф. молодих учених (21 квіт. 2023 р.) / уклад. І. В. Корінецька, В. П. Слободян. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 364 с., ISBN 978-966-940-148-7

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; проекти нормативно-правових документів

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпінська Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Karpinska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7103-6209

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хохлова Ірина Валеріївна

2. Iryna V. Khokhlova

Кваліфікація: к.ю.н., доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9631-712X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гречанюк Роксолана Володимирівна

2. Roksolana V. HRECHANIUK

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0001-5102-3718

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фідря Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Fidria

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9703-9494

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зарадюк Зоряна Валентинівна

2. Zoryana Zaradyuk

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Ленгер Яна Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Ленгер Яна Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Гусак Оксана Петрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна